

Sammanställning av gruppsamtal kring sexologi på studiedagarna maj 2012

1 Vilka sexuella svårigheter hos paren arbetar du med som familjerådgivare?

- frågor kring lust och olust, skillnader i paret –hur mycket/hur ofta/på vilket sätt, olika behov, förväntningar, förändringar över tid, ”lustlivet” – vidga begreppet, vad har jag lust till överhuvudtaget är en vanlig fråga, icke sedda kvinnor tappar lusten, nu mäns bristande lust allt vanligare
- definition av sex, vad var och en är nöjd med
- porrsurf, nätporr, otrohet på nätet, utelämnande på nätet, telefonsex, nätsexberoende
- öppna relationer/sex med andra och sin partner, tre- och fyrkant, svingel, när man tror man är överens om fler relationer men det blir inte bra
- sexuella övergrepp tidigare i livet eller pågående
- sexuellt våld, maktfrågor, våldsex/maktsex
frivilligt sex – tjat sex- våldtäkt inom parrelationen, villkorat sex - städa först, sen...
traumatiserade kvinnor – incest, övergrepp, förlossningsberättelser
- dåligt sex för småbarnsföräldrar, paret försvinner i familjen i sina traditionella könsroller, snedfördelning i arbetsfördelning, sexuell olust pga trötthet, stress barnafödande, barnen stör ”sängkammaren”
- otrohet och tillit, otrohet skapar sexuella svårigheter, oro för smitta, var går gränsen för otrohet
- lust i långa förhållanden – glöd, nyfikenhet, sex hos äldre, prostataproblem/sex, menopaus/sex
- kompisrelationen – ingen sexlust/attraktion
- sexuella initiativ, sexuella besvikelser – avvisanden
- sex som språk – slutar man prata det sexuella språket blir det tyst, svårigheter att tala om sex, olika syn på att prata om sexlivet med andra, olika gränser för det privata
- depression hos paret – sexuell lust
mediciner – fysiska sjukdomar – funktionsproblem - biverkningar
- potensproblem, erektionsproblem (ej medicinska)
- hetero/homosexuell
- sexmissbruk

- det sexuella rummet behöver avstånd och tryggheten finns där i avståndet OCH närhet, tillitsbrist, svartsjuka
- SM
- Alternativ till penetrerande samlag vid smärta
- graviditet och förlossning avsexualiserande, 2 blir 3 – att bli föräldrar trasiga underliv efter förlossning, traumatiserade kvinnor och män
- fertilitetsproblem som komplicerar sexuella relationen
- frågeställningar kring abort
- skall vi ha barn eller inte
- ett bra förspel börjar redan vid frukostbordet
- finns en nationell mottagning i Uppsala för kvinnor med endometrios
- orgasmsvårigheter
- sensitivitetsövningar
- sexuell anamnes
- porrtittande och onani hos mannen
- existentiella kriser
- om dom vågar prata med varandra om sexuella fantasier
- brist på kunskap, brist på kommunikation, stort fokus på barnen, egen träning, egen tid båda arbetar heltid – svårt att avstå, duktiga, karriär
- unga som fått barn och inte hittat tillbaka
- sex – uppskattning/bekräftelse - som om sex lever sitt eget liv
- att inordna sig/ha sig mot sin vilja
- ALLA frågor kring sexualitet (jobbar inte med orgasm eller samlagssmärta)
- känna till sina egna behov
- gränser

2 Hur vet paren att de kan få hjälp med sexuella problem på familjerådgivningen?

- Hemsida, klart uttalat på hemsidan att vi arbetar med sexproblem det borde stå på våra hemsidor – vi skall kolla upp det
- Broschyrer
- Väntrummet, litteratur i väntrummet
- I kommunens/landstingets växel om sexproblematik, skriver in sökord - FR kommer upp Landstinget ”växeln vet”
- Öppet och tryggt klimat i rummet där familjerådgivaren för det på tal, vi frågar – hur påverkar det samlivet, eftersom vi frågar om det blir det tydligt för klienterna, det vet dom bara utifrån hur vi frågar och vad vi frågar, vikten av att ”taima” in och hänga kvar, genom att skapa en allians med båda i paret, vi undersöker – det kommer upp i samtalet, att i början av en kontakt ta upp frågan och att fråga båda parter är en självklarhet i familjerådgivarrollen – händer väldigt sällan vid kontakt med andra institutioner någon annanstans, familjerådgivningens unika uppdrag
- Det är givet att FR riktar sin verksamhet till par och deras samliv, sexualiteten central och det vet paret det är därför som dom kommer till oss – ibland direkta frågor relevanta
- Via MVC/BVC som fam.råd. samverkar med, via det förebyggande arbetet, föräldrautbildningar
- Informera om respektive familjerådgivares utbildning
- Hur vi presenterar oss i första samtalet
Första samtal täcker ofta våld, alkohol, sex
Att i första samtalet fråga om samliv/sexualitet – likadant med alkohol
- De flesta utgår från det, tror vi
- Bekanta
- Använder en manual där frågor om sexuallivet ingår – besiktningsprotokoll ur Håll Kärleken levande. PREP-kursen tar upp detta
- Handledare Lindgren, psykologiska rummet, sociala rummet, kroppsliga rummet – frågor om sex kommer in naturligt i den strukturen
- Paren söker hjälp för det finns inte mycket annan hjälp att få

- Konflikttema och olikhet i kommunikationen visar sig i den sexuella kontakten och blir därför naturligt att ta upp

3 Viken sexologisk kompetens behöver en familjerådgivare?

- information och rådgivning
- tillåtande attityd hos familjerådgivaren
vara bekväm med att prata sex och få folk att prata med varandra
att ha bearbetat sina egna förhållningssätt och fördomar
hur nära vågar jag vara mig själv och dig
- viss form av diagnostik,
diagnostik om relationella, fysiska, psykiska
- minst 10p
30p, sexutbildning 30p
helst 15p
sexologiutbildning, självklart med 10p sexologi
5-20 p, RFSU-veckokurs
- en specialsydd sexologiutbildning för familjerådgivare vore önskvärd (RFSU), alt. sexologiutbildningar på olika högskolor – historiskt perspektiv på sex – kulturellt perspektiv på sex – genusperspektiv på sex
om icke-relationell sexualitet, sexkunskap som gör oss frimodigare
Sexologiutbildning nödvändig, gärna längre fördjupad, viktigt med urolog/gynekolog för att få de biologiska aspekterna vid sidan av de relationella/terapeutiska.
Kunskap om övergreppsproblematik
Sexologikunskap grundläggande och borde ingå i auktorisationen
Komplex kunskap om psykologi, socialpsykologi, utvecklingspsykologi, psykopatologi, psykoterapeutisk teori och metod
Utbildning för familjerådgivare - grundläggande sexuell kunskap, teori och handledning
Viktigt med sexologisk baskunskap: fysisk/psykisk, lustproblematik, pornografi, sexmissbruk
Nischad speciellt för oss – kommunikation, sensualitetsträning, basfakta (biologisk, neurologisk, medicinsk)
Kunskap om kroppsliga förändringar vid sjukdom och ålder
- arbeta med det relationella inom FR och kännedom om individuella insatser
- veta vart vi kan hänvisa – var specialisterna finns, bra att ha vår egen expert som de kan kontakta
- Fortlöpande vidareutbildning
- arbetsgivarens stöd
Behöva synliggöra problematiken också för arbetsgivare
- HBT-certifiering, HBT-frågor

- Sensualitetsövningar
- Kunskap om hjälpmedel
- Kärlek vid smärta
- FR använder samtalet som metod – psykologisk kommunikation – inte symptom eller medicinskt inriktad
- Kunskap om/genusforskning om vad som orsakar olust hos kvinnor och män
- Introduktionshandledningen
Viktigt fokus i introduktionshandledningen
- Litteraturlista
Ester Perel: Vill ha dig (bok)
- Samarbete med RFSU
- Familjerådgivning sexologisk kompetens
- Med en bra allians kan man prata om allt
- Handledning viktigt
En bra handledare
- Få paret att utforska varandras tankar och känslor kring sexualitet/närhet/lust
- Sexologisk kompetens –kunskap på många områden
- Medvetenhet om egna och andras gränser
- Fördomsfrihet
- Barn - sexualitet
- Bör finnas med i auktorisationen

4 Hur skall den kompetensen tillgodoses?

- En utbildning om det relationella, sexologi om det relationella
- Sensualitetsträning
- Sexuell kunskap om par med funktionshinder

- Sex i livets olika skeden
- HBT
- Olika kulturer
- Handledning, sexologisk
Bra om handledaren har kompetens
- En slags introduktionsutbildning – vissa punkter som skall avhandlas
Introduktionshandledning och litteraturlista
Obligatoriskt moment i introduktionshandledningen
- Beakta genusperspektivet
- RFSU
Utbildning i mindre trygga grupper kring sexualitet (RFSU-kurs i Stockholms skärgård)
RFSU haft sexologiutbildning i Sthlm och norra Sverige (kritik – individuellt perspektiv, tyngdpunkt sexuella avvikelser, gammalmodig)
- Diskussionsgrupper
- Trygghet hos familjerådgivaren
- Fördjupning av teman på utbildningarna
- Sexualitet och friskvård
- Hålla frågan levande i sin arbetsgrupp
Metodutveckling i arbetsgruppen
Åtminstone 1 i arbetsgruppen bör ha sexologikompetens
- Individuell fråga utifrån tidigare arbeten och behov
- Högskola, länsvis uppdragsutbildning 7,5-15p, arbetsgivaren skall erbjuda
Kontakt med högskolor, längre utbildningar
Skräddarsydd universitetsutbildning å andra sidan fördel med olika yrkeskompetenser representerade
Malmö högskola – Niklas Eriksson och Gunnel Brander –kursledare för sexologi – distansutbildning/träffas några dagar + distansutbildning.
Bra med en pågående utbildning så att nya kan gå
Inga Tidefors –sexologiutbildning i Göteborg
Samarbete med universitet/högskola men inte med individinriktning utan med relationsinriktning. Skulle säkert vara möjligt i Malmö och Gbg
- Underlätta att gå sexologiutbildningar, koppla till höjd lön (kompetensstege)
Involvera arbetsgivarna i behovet av vidareutbildning

Arbetsgivaren stöttar utbildningssatsningar, bra om det finns ”skräddarsydda” för FR – kan KFR arrangera detta?

- Gå ihop i en region och köpa sexologiutbildning Det finns nätkurser runt intimitet och sexualitet från USA
Speciellt inköpt utbildning
- Lämpligt med grundutbildning i sexologi för familjerådgivare
- Internutbildning riktat till familjerådgivare, samtalsterapi, terapeutisk, psykologisk kompetens men vid medicinska svårigheter remittera till hälso-sjukvården
- Temaarbete vid länsträffar
Seminariedagar
- Rekommenderas av KFR, t.ex. kursen för nya familjerådgivare som smålands FR erbjuder utvidgat med sexologi
- Generell psykologisk och terapeutisk kunskap inkl. handledning (egen kom. Inte specifik sexologisk kunskap)
- Att ta in kompetenskravet i auktorisationen, att vi har stöd av fackliga organisationen
- Påverka terapiutbildningar så att sexologi ingår
- ”KFR:s sexsida”

5 Hur önskar ni att KFR skall bidra

- Jobba för att specialisera en utbildning som passar familjerådgivare, ex kvartsfart, distansutbildning
Skräddarsydd utbildning, 30 p i samråd med universitet, arbeta med 1-2 klientärenden under handledning, distansutbildning, 2-3 ggr/ , ¼ fart
Initiera en högskoleutbildning i sexologi för familjerådgivare
KFR skall driva frågan om sexologiutbildning/relationsnivå + HL på universitet/högskola på folkhälsogrund. Ta frågan under omprövning
- KFR skapar en riktigt bra utbildning t.ex. i samarbete med RFSU, finns provade utbildningar runt om i landet som är en bra grund och kan utvecklas vidare
- Påverka terapiutbildningar
- Driva frågan om speciell sexologiutbildning för familjerådgivare
- Anordna introduktionsutbildning för de som behöver komplettera
- Hålla frågan aktuell

- Hålla koll på bra utbildningar
- KFR-dagar med sexualitet som ämne, 3 dagar
Låta studiedagarna vare ett forum för frågan
Ta hit Esther Perel på studiedagar
- Opinionsbildare, stötta SSR i arbetet, ha som krav i auktorisationen
Bra samarbete med SSR
SSR skall hjälpa till att formulera tydliga kompetensfrågor för familjerådgivare
SSR familjerådgivarens grundkompetens omfatta baskunskaper i sexologi
Bra initiativ – kontakten med SSR ang. utbildning
- KFR kan bidra med riktlinjer som underlättar att lägga in kompetensutveckling i budget
vid upphandling
KFR kan göra det till sin policy och driva det gentemot arbetsgivarna
- Utbildningar riktade till familjerådgivare, KFR medverka i utformning av kursplanen, lika
över hela Sverige och hävda gentemot kommunen
- Samarbete KYFA och KFR
- KFR påverka Kommunförbundet vikten av att alla kommuner ser utbildning i sexologi
viktigt som ett krav för oss familjerådgivare
- Belysa sexutbildning –komplexa sammanflätning med relation, inte bryta ut det, motverka
fragmentering
- Utbildning i sexologi bör arbetsgivaren stå för, därför viktigt att det finns med i KFR:s
riktlinjer för auktorisation
- KFR driver frågan
- Fortsätta jobba vidare med förslag om basutbildningar
- Se över rekommendationen för introduktionsutbildning – finns sex och samlevnad med
där?
- Samla befintlig kunskap på hemsidan